Zdawać by się mogło że sprawą powszechnie znaną są metody znakowania szlaków górskich, oraz sens zawarty w różnych typach tablic informacyjnych związanych z turystyką górską... faktycznie jednak okazuje się że są to informacje poszukiwane, co nie powinno mimo wszystko dziwić, przecież każdy z nas, w taki czy inny sposób rozpoczynał swoja własną przygodę z górami niektórym, jak również mi, wiedzę tą przekazali rodzice, inni zaś zdobywali ją sami. Właśnie dla tych ostatnich, którzy dopiero rozpoczynają swoją przygodę z górskimi szlakami powstał poniższy artykuł opisujący typy znaków, oraz tablic stosowanych w turystyce górskiej.

Systematyka artykułu:

- część I - znaki stosowane do wytyczania szlaków górskich i terenowych
- część II - znaki zblokowane (łączone / wspólne) stosowane do wytyczania szlaków górskich i terenowych
- część III - tablice informacyjne
- część IV - znaki spacerowe, dydaktyczne i własne...
- część V - tablice informacyjne o stopniach zagrożenia lawinowego
- część VI - znaki, tablice, gdzie szukać...
- część VII - kolory szlaków...
- część VIII - słowo na zakończenie...
- część IX - linki

część I

Znaki stosowane do wytyczania szlaków górskich i terenowych.

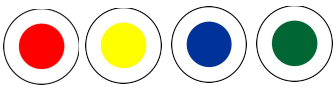

Znak początku lub końca szlaku, stosowany w miejscu rozpoczynającym i kończącym szlak w danym kolorze, o kolorze informuje wypełnienie białego koła. Malowany zazwyczaj wraz ze znakiem podstawowym (patrz niżej) informującym o tym jakiego dotyczy koloru znaku.

przykłady:

opis techniczny:

Białe koło o średnicy 100mm, z mniejszym kołem o średnicy 40mm w kolorze danego szlaku.

Podstawowy typ oznakowania szlaków, wytyczający szlak w danym kolorze, o którego barwie informuje barwny pas przez środek.

CC - Attribution Non-Commercialm Share Alike by Sebastian Nikiel

Przykłady:

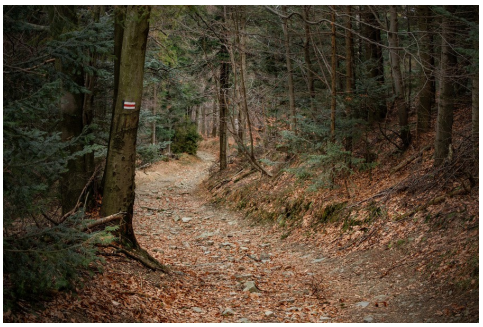

opis techniczny:

Znak prostokątny o rozmiarach: 150x90mm, składający się z trzech pasów, dwóch białych zewnętrznych, oraz barwnego, w kolorze danego szlaku przez środek.

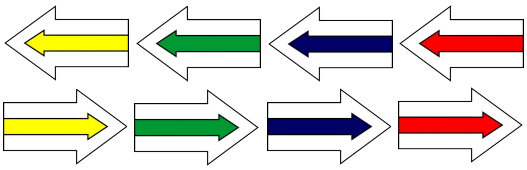

Znak kierunkowy podstawowy, wskazujący dalszy przebieg szlaku (w lewo, lub prawo) w danym kolorze.

przykłady:

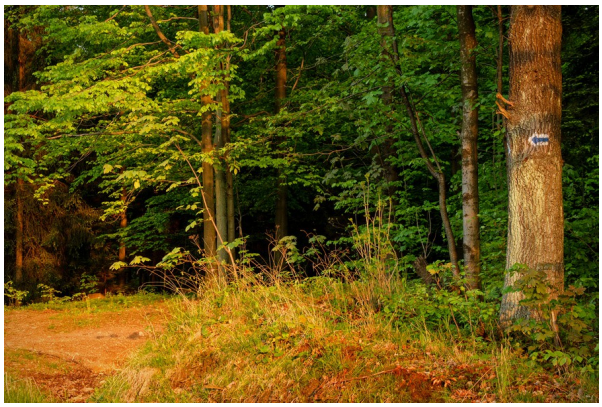

opis techniczny:

Biała strzałka z drugą mniejsza w kolorze szlaku, zalecane wymiary: 176x140/100mm

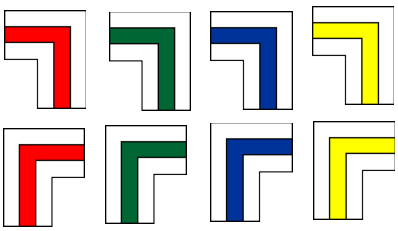

Znak kierunkowy podstawowy, informujący o ostrym zakręcie szlaku w danym kolorze, w kierunku lewym (znaki górne), lub prawym (znaki dolne).

CC - Attribution Non-Commercialm Share Alike by Sebastian Nikiel

przykłady:

opis techniczny:

Znak zbudowany z trzech pasów, dwóch białych i umieszczonego pośrodku trzeciego barwnego pasa w kolorze danego szlaku, wymiary: 90/180x90/150mm, kąt załamania 90°.

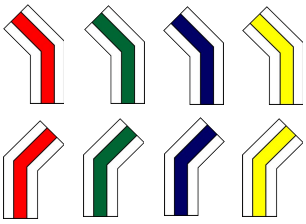

Znak kierunkowy podstawowy, informujący o łagodnym zakręcie szlaku w danym kolorze, w kierunku lewym (znaki górne), lub prawym (znaki dolne).

przykłady:

opis techniczny:

Znak zbudowany z trzech pasów, dwóch białych i umieszczonego pośrodku trzeciego barwnego pasa w kolorze danego szlaku, wymiary: 90/180x90/150mm, kąt załamania 135°.

Znak – wykrzyknik – stosowany w miejscach wymagających wzmożonej czujności ze strony turysty, na rozwidleniach, przy słabo widocznym dalszym przebiegu szlaku. Często stosowany przed skrętem szlaku na rozwidleniu gdzie przecina się kilka ścieżek, jako ostrzeżenie, zazwyczaj nad znakiem podstawowym z kolorem danego szlaku. Znak bardzo ważny, zawsze oznaczający zmianę, lub teren trudny do nawigacji.

CC - Attribution Non-Commercialm Share Alike by Sebastian Nikiel

przykłady:

część II / Znaki zblokowane (łączone / wspólne) stosowane do wytyczania szlaków górskich i terenowych

Znak wspólny – łączony, występujący w miejscach gdzie na danym odcinku, tą samą ścieżką prowadzą wspólnie różne szlaki, przy czym o ich ilości informuje znak, może to być dowolna liczba kolorów, tutaj w tym przykładzie są to trzy szlaki: czerwony, niebieski, oraz żółty.

Przykłady:

opis techniczny:

Znak zblokowany - malowany na zasadach identycznych jak pojedynczy, z wyłączeniem jednego, białego pasa, który jest wspólnym dla sąsiedniego znaku, jego rozmiar całkowity zależny jest od ilości zgrupowanych szlaków.

Znak wspólny – łączony, występujący w miejscach gdzie prowadzące wspólnie na danym odcinku ścieżki szlaki,w tym przekładzie szlaki w kolorze czerwony, zielonym i niebieskim, zakręcają w prawo, lub lewo, pod ostrym kątem.

opis techniczny:

Znak zblokowany - malowany na zasadach identycznych jak pojedynczy, z wyłączeniem jednego, białego pasa, który jest wspólnym dla sąsiedniego znaku, jego rozmiar całkowity zależny jest od ilości zgrupowanych szlaków.

CC - Attribution Non-Commercialm Share Alike by Sebastian Nikiel

Przykłady:

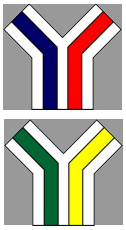

Znak wspólny – łączony, informujący o rozwidleniu dotychczas prowadzących wspólnie jedną trasą, dwóch szlaków.

opis techniczny:

Znak zblokowany - malowany na zasadach identycznych jak pojedynczy, z wyłączeniem jednego, białego pasa, który jest wspólnym dla sąsiedniego znaku.

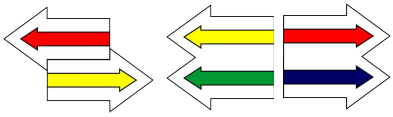

Znak wspólny – wskazujący dalszy przebieg szlaków dotychczas prowadzących razem, tutaj przykład na dwóch jego typach – typ pierwszy: w lewo szlak czerwony, w prawo zielony / w lewo szlak czerwony, prawo żółty i typ drugi: oba szlaki zielony i żółty w lewo.

przykłady:

opis techniczny:

Znak zblokowany - malowany na zasadach identycznych jak pojedynczy, stosowany dla wskazania kierunku skrętu dotychczas prowadzących razem szlaków.

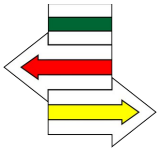

Znak łączony (wspólny) – dotyczący trzech prowadzących wspólnie dotychczas szlaków, wskazujący odpowiednio dla danego koloru (od góry):

- szlak zielony / informacja iż ścieżka tego szlaku w dalszym przebiegu prowadzi nadal prostu bez zmian ścieżki i kierunku

CC - Attribution Non-Commercialm Share Alike by Sebastian Nikiel

- szlak czerwony / zakręt w lewo
- szlak żółty / zakręt w prawo

opis techniczny:
Znak zblokowany - malowany na zasadach identycznych jak pojedynczy, stosowany dla wskazania dalszego przebiegu danych szlaków (tutaj trzech).

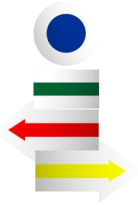

Znaki wspólny, tutaj odpowiednio (od góry):
- początek / koniec szlaku niebieskiego – co może oznaczać odpowiednio rozpoczęcie w tym miejscu szlaku, w takim przypadku zazwyczaj pojawi się również tablica informacyjna o celu i czasie przejścia (patrz tablice poniżej)
- dalszy przebieg szlaku zielonego bez zmian w jego przebiegu
- dotychczas wspólnie prowadzący szlak czerwony zakręca w lewo
- dotychczas wspólnie prowadzący szlak żółty zakręca w prawo

opis techniczny:
Znak zblokowany - malowany na zasadach identycznych jak pojedynczy, stosowany dla wskazania dalszego przebiegu danych szlaków (tutaj czterech), wielkość bloku równa jest sumie łączonych znaków.

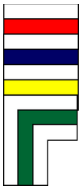

Znak wspólny – kolejny przykład, tutaj odpowiednio (od góry):
- dalszy przebieg szlaku czerwonego bez zmian w jego przebiegu
- dalszy przebieg szlaku niebieskiego bez zmian w jego przebiegu
- dalszy przebieg szlaku żółtego bez zmian w jego przebiegu
- dotychczas prowadzący z trzema powyższymi szlak zielony zakręca w prawo

opis techniczny:
Znak zblokowany - malowany na zasadach identycznych jak pojedynczy, stosowany dla wskazania dalszego przebiegu danych szlaków (tutaj czterech), wielkość bloku równa jest sumie łączonych znaków.

Podsumowanie:
Powyższe przykłady znaków zblokowanych (wspólnych) nie wyczerpują oczywiście wszystkich możliwych ich kombinacji, mają one za zadanie jedynie pokazać zasady łączenia i ich znaczenie, możliwe są tutaj dowolne kombinacje w zależności od sytuacji, od typu szlaku, pamiętać należy tylko o znaczeniu każdego z nich i w ten sposób je odczytywać.

CC - Attribution Non-Commercialm Share Alike by Sebastian Nikiel

przykłady:

część III / Tablice informacyjne

KLIMCZOK
1117 m

Tablica informacyjna stosowana w ważniejszych punktach topograficznych, tudzież na szczytach, punktach widokowych, polanach, czy halach. Tablica informuje o nazwie danego punktu i jego wysokości, co ułatwia nawigację.

przykłady:

opis techniczny:

Zgodnie z wytycznymi tablica w kolorze żółtym z czarnymi napisami, o wymiarach: 350x150mm, przy czym zdarza się iż dochodzi do odstępstw od tych reguł i czasem spotykane są tablice o kolorze tła białym, lub pomarańczowym, w nieco innych rozmiarach, jednak wszystkie one mają za zadanie przekazanie informacji o danym szczycie / miejscu. Nazewnictwo stosowane na tablicach powinno być zgodne z przyjętym w topografii danego terenu i mapami górskimi.

CC - Attribution Non-Commercialm Share Alike by Sebastian Nikiel

Drogowskaz informacyjny dla danego kolory szlaku, czasem zblokowany z innym kolorem szlaku, o ile prowadzące do wymienionego na tablicy punktu razem. Tablica taka ma za zadanie przekazanie informacji o dalszym przebiegu szlaku, tudzież odległości pozostałej do przebycia do mety, podawanej w:

- minutach dla trenów górskich
- kilometrach dla terenów nizinnych / w takim przypadku dla przeliczenia czasu pozostałego do przejścia trasy należy przyjąć średni czas pokonywania 5km na godzinę, choć oczywiście jest to ostatecznie uzależnione od własnego tempa marszu

Tablice tego typu zamieszcza się w ważniejszych punktach topograficznych, na szczytach, przed schroniskami, lub w miejscach gdzie dotychczas wspólnie prowadzące razem szlaki się rozwidlają, w tym ostatnim przypadku mamy zazwyczaj do czynienia z dwoma tablicami, po jednej dla danego koloru szlaku.

przykłady:

opis techniczny:

Biała tablica informacyjna, o wymiarach według wytycznych: 450x150mm (w tym długość strzałki 110mm), z czarnymi napisami, oraz grotem oznaczonym kolorem danego szlaku, zwróconym w kierunku dalszego jego przebiegu. Na końcu przeciwnym do grotu powinien znaleźć się pionowy napis „PTTK" i nazwa oddziału znakującego, chyba że mamy do czynienia ze szlakiem wytyczanym nie przez PTTK, lecz inną organizację górską, jednak wówczas zasady pozostają takie same, zmianie ulega tylko informacja o podmiocie znakującym. Z tyłu tablicy powinien znajdować się numer ewidencyjny tablicy zamieszczany w centralnej kartotece szlaków PTTK.

Kolejna z tablic informacyjnych, jej stosowanie, oraz znaczenie jest dokładnie takie samo jak tablic powyższych, z tym że przekazują one szersze informacje dla danego odcinka szlaku, stosowane w sytuacjach gdy szlak prowadzi przez kilka ważniejszych punktów topograficznych, najczęściej szczytów, schronisk, węzłów szlaków.

CC - Attribution Non-Commercialm Share Alike by Sebastian Nikiel

opis techniczny:
Biała tablica informacyjna, o wymiarach według wytycznych: 450x150mm (w tym długość strzałki 110mm), zasady oznaczania i opisu jak w powyższych tablicach.

Tablica informująca o zamknięciu danego szlaku, lub jego odcinka. Jeśli jest to zamknięcie okresowe, poniżej tablicy zamieszcza się czasem dodatkową z informacją o przyczynach i czasie zamknięcia.

opis techniczny:
Tablica w kolorze czerwonym z czarnymi napisami, o wymiarach: 450x150mm, z nazwą oddziału PTTK który zamieścił tablicę (w prawym dolnym rogu).

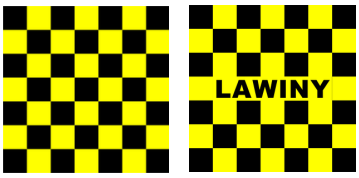

Tablica ostrzegawczo – informacyjna: teren zagrożony lawinami, stosowany na terenie bezpośrednio zagrożonym zejściem lawin, acz nie wyłączającym danego szlaku z użytkowania, ma za zadanie jedynie wzmóc naszą czujność. Czasem tablice tego typu posiadają na środku dodatkowy napis „LAWINY".

opis techniczny:

Tablica w kolorach żółto – czarnej szachownicy, o wymiarach 400x400mm.
Tablica ostrzegawcza – zakazująca wejścia na szlak, umieszczana tam gdzie występuję bezpośrednie zagrożenia życia i zdrowia, ze względu na wysoki stopień ryzyka zejścia lawiny. W odróżnieniu więc od powyższej wymaga bezwzględnego zawrócenia.

opis techniczny:
Tablica w kolorach niebiesko, biało, czerwonym, z napisem: **„ALARAM LAWINOWY"**.

CC - Attribution Non-Commercialm Share Alike by Sebastian Nikiel

Tablica stosowana w miejscach bezpośrednio narażonych na zejście lawiny (naturalne tory lawinowe, żleby, jary, strome, nie porośnięte lasem czy kosówką stoki), ma charakter informacyjny, dalsze przejście wymaga dużego doświadczenia w poruszaniu się w terenach lawiniastych, odbywa się też na własne ryzyko, często w miejscach umieszczania takich tablic wytyczane są inne warianty – obejścia, niebezpiecznego miejsca.

opis techniczny:
Tablica w kolorze niebieskim, z czarownym napisem STOP, oraz czarnym informującym o typie zagrożenia, w kształcie ośmiokąta (takim samym jak znak drogowy), w rozmiarze 400x400mm.

podsumowanie:
Tablice informacyjne są ważnym bezpośrednim źródłem informacji dla turysty, o odległościach, punktach widokowych, szczytach, na których się znajdujemy i jakie takie bardzo ułatwiają poruszanie się w terenie, czasem zaś są one bardzo ważne ze względu na rodzaj przekazywanej informacji, chroniąc nasze życie i zdrowie.

część IV / Znaki spacerowe, dydaktyczne i własne...

Oznakowanie własne:
Osobną grupę znaków stanowią te wytyczane przez osoby prywatne, Gospodarzy chat, schronisk, ścieżki takie mają zazwyczaj charakter doprowadzający do obiektów, lub punktów widokowych, zabytków, do miejsc nie uwzględnionych w mapach, oraz oficjalnym oznakowaniu terenu, bądź to dlatego że jest to obiekt nowo wybudowany, lub istniejący zaadaptowany budynek, bądź to dlatego że dany punkt widokowy leży na uboczu szlaku.

Trudno tutaj więc oczekiwać przestrzegania zasad znakarskich, acz czasem zdarzają się chlubne wyjątki, zazwyczaj jednak najczęściej są to oznakowania wymyślone przez samego znakującego, co może wywoływać dezorientację, z czasem jednak o ile obiekt wystarczająco długo istnieje zazwyczaj szlaki takie zostają oznakowane przez znakarzy zgodnie z regułami, oraz wprowadzone na zaktualizowane mapy.

Przykłady oznakowanie wykonanego przez osoby / grupy, prywatne, tutaj „żółte gwiazdki" malowane bezpośrednio na drzewie, lub na białym prostokątnym tle. Na oznakowanie takie natrafiłem na odcinku Kocierz Basie – Studencka Chatka pod Potrójną w Beskidzie Małym (pełny opis tego szlaku znajdziecie <<tutaj>>). Z czasem szlak ten został naniesionym na mapy górskie, acz nie zmieniono samego oznakowania. Znakowym takim na ich początku, lub w trakcie towarzysza często tablice informacyjne z grotem kierunkowym i naniesionym typem oznakowanie (tutaj żółte gwiazdki), oraz informacja o odległości do danego obiektu.

przykłady:

CC - Attribution Non-Commercialm Share Alike by Sebastian Nikiel

Inny przykład szlaku oznakowanego nietypowymi symbolami, tu w przykładzie „Szlak Papieski”. Symbolami tymi oznaczone są odcinki tras, które w odwiedził za swojego życia Papież Jan Paweł II. Czasem są to również szlaki jemu dedykowane, nigdy przez niego samego nie odwiedzane. W Polsce istnieje w chwili obecnej kilkanaście tego typu szlaków górskich... to oczywiście nie kończy listy wykorzystywanych symboli, na zdjęciach widać jeszcze inny jego rodzaj, trasa oznaczona za pomocą niebieskiej i czerwonej lilii...

przykłady:

Oznakowanie szlaków spacerowych:

Grupa znaków stosowanych najczęściej w ternach nizinnych, bądź względnie wyżynnych, rzadko w samych górach, acz czasem zdarza się na nie natrafić, wówczas najczęściej dotyczą szlaku / ścieżki spacerowej, z tego względu zostały one tutaj opisane.

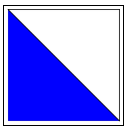

Podstawowy znak ścieżek spacerowych, informujący o kolorze danego szlaku i jego przebiegu.

opis techniczny:

Biały kwadrat o wymiarach 100x100mm, dzielony po przekątnej, z którego prawa strona jest biała, a lewa w kolorze danego szlaku / ścieżki.

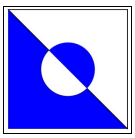

Znak informujący o początku / lub końcu danej ścieżki – szlaku, często towarzyszy im tablica informacyjna.

opis techniczny:

Biały kwadrat o wymiarach 100x100mm, dzielony po przekątnej, z którego prawa strona jest biała, a lewa w kolorze danego szlaku / ścieżki, pośrodku znajduje się koło, również dzielone po przekątnej w której kolory umieszczane są przeciwstawnie.

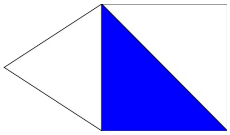

Znak informujący o zmianie kierunku szlaku – o skręcie, w tym przykładzie w lewo / o dalszym kierunku informuje kierunek grotu znaku.

opis techniczny:

Znak będący sumą znaku podstawowego, z dołączonym trójkątem o wymiarach 100x50mm (łączna długość znaku 150mm).

CC - Attribution Non-Commercialm Share Alike by Sebastian Nikiel

Tablica informacyjna, zasady są tutaj takie same jak w przypadku tablic informacyjnych szlaków górskich, acz w zależności od lokalizacji szlaku może on być opisany w minutach, lub kilometrach. Stosowany w ważniejszych puntach topograficznych, po prawej stronie tuż przy grocie kierunkowym powinien znajdować się znak podstawowy dla ścieżki którą się poruszamy.

opis techniczny:

Biała tablica informacyjna, o wymiarach według wytycznych: 450x150mm (w tym długość strzałki 110mm), z czarnymi napisami, oraz namalowanym przy grocie kierunkowym znakiem podstawowym, w kolorze właściwym dla szlaku którego dotyczy. Na końcu przeciwnym do grotu powinien znaleźć się pionowy napis „PTTK" i nazwa oddziału znakującego, chyba że mamy do czynienia ze szlakiem wytyczanym nie przez PTTK, lecz inną organizację górską, jednak wówczas zasady pozostają takie same, zmianie ulega tylko informacja o podmiocie znakującym. Z tyłu tablicy powinien znajdować się numer ewidencyjny tablicy zamieszczany w centralnej kartotece szlaków PTTK.

opis techniczny:

Grupa znaków które można spotkać we wszystkich typach ukształtowania, zarówno na nizinach, wyżynach, jak i w górach. Znakami tego typu wytycza się ścieżki (szlaki) o szczególnych walorach przyrodniczych, oraz dydaktycznych. Czasem znaki tego typu łączą się w przebiegu z oznakowaniem tej samej ścieżki podstawowymi znakami dla tras górskich, z tym że dotyczą określonego jego odcinka.

Zazwyczaj szlaki tego typu wytycza się w taki sposób aby tworzyły one pętlę, lub prowadziły do miejsc umożliwiających łatwy dojazd / powrót. Często szlaki takie noszą imiona i nazwiska osób szczególnie zasłużonych dla danego regionu, lub wybitnych działaczy górskich. W przypadku takich tras, na ich początku i końcu często pojawiają się tablice informacyjne o samej ścieżce, jej walorach, ale także osobie której imię noszą.

Podstawowy znak ścieżek dydaktyczno-przyrodniczych, informujący o kolorze danego szlaku i jego przebiegu.

opis techniczny:

Biały kwadrat o wymiarach 100x100mm, dzielony po przekątnej pasem w kolorze danego szlaku, o szerokości 30mm.

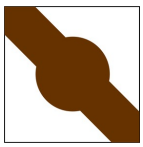

Znak informujący o początku / lub końcu danej ścieżki – szlaku, często towarzyszy im tablica informacyjna.

opis techniczny:

Biały kwadrat o wymiarach 100x100mm, dzielony po przekątnej pasem w kolorze danego szlaku, o szerokości 30mm, z umieszczonym centralnie kołem w kolorze danej ścieżki.

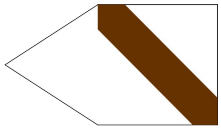

Znak informujący o zmianie kierunku szlaku – o skręcie, w tym przykładzie w lewo / o dalszym kierunku informuje kierunek grotu znaku.

CC - Attribution Non-Commercialm Share Alike by Sebastian Nikiel

opis techniczny:

Znak będący sumą znaku podstawowego, z dołączonym trójkątem o wymiarach 100x50mm (łączna długość znaku 150mm).

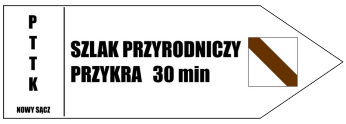

Tablica informacyjna, zasady są tutaj takie same jak w przypadku tablic informacyjnych szlaków górskich, acz w zależności od lokalizacji szlaku może on być opisany w minutach, lub kilometrach. Stosowany w ważniejszych puntach topograficznych, po prawej stronie tuż przy grocie kierunkowym powinien znajdować się znak podstawowy dla ścieżki którą się poruszamy.

przykłady:

część V / Tablice informacyjne o stopniach zagrożenia lawinowego

Jeszcze do niedawana najpowszechniej stosowane znaki związane z zagorzeniem lawinowym były ograniczone do trzech opisanych powyżej: szachownicy, stop, oraz dłoni z napisem „alarm lawinowy", zgodnie ze znowelizowanymi w tym zakresie przepisami, coraz częściej prócz tego typu tablic natrafimy na piktogramy odnoszące się do określonej wielkości zagrożenia, jak i informację o typie zagrożenia. Stąd dobrze jest posiadać podstawowe wiadomości o ich znaczeniu.

I stopień (zagrożenie nieznaczne)

Przez dłuższy czas brak opadów, stabilna pokrywa śniegowa - mechaniczne zejście lawiny jest możliwe przy bardzo dużym nacisku (np. grupa narciarzy) na pokrywę na skrajnie stromych stokach (kąt nachylenia powyżej 40 stopni). Możliwe samoistne występowanie małych lawin. Bezpieczne warunki do uprawiania narciarstwa i turystyki pieszej, choć bardzo strome stoki należy przechodzić pojedynczo.

CC - Attribution Non-Commercialm Share Alike by Sebastian Nikiel

II stopień (zagrożenie umiarkowane)
Opad od 10 do 20 cm, pokrywa śnieżna średnio związana - zejście lawiny jest możliwe przy znacznym obciążeniu na bardziej stromych stokach (kąt nachylenia powyżej 35-40 stopni). Nie należy wchodzić do żlebów i na strome odkryte stoki.

III stopień (zagrożenie znaczne)
Opad od 20 do 40 cm, pokrywa śnieżna słabo związana na niektórych stromych stokach (kat nachylenia powyżej 30 stopni) - mechaniczne zejście lawiny może spowodować pojedynczy człowiek. Należy omijać niebezpieczne miejsca (np. stoki z nawianym śniegiem). Powinno się korzystać z usług profesjonalnego przewodnika. Istnieje ryzyko samorzutnego zejścia średniej lawiny.

IV stopień (zagrożenie duże)
Opad od 40 do 70 cm, pokrywa śnieżna słabo związana na większości stoków stromych - duże lawiny mogą występować samoistnie. Należy poruszać się jedynie po bezpiecznych szlakach i trasach, choć zaleca się zaniechanie wyjścia w góry.

V stopień (zagrożenie bardzo duże)
Opad od 70 do 100 cm, pokrywa śnieżna słabo związana na wszystkich stokach (chwiejna) - lawiny występują samoistnie. Obowiązuje bezwzględny zakaz wyjść w góry.

(info: www.pl.wikipedia.org)

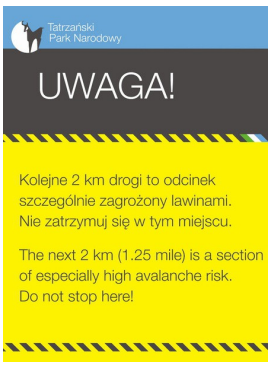

Przykład tablicy informacyjnej na jakie możemy trafić w rejonach zagrożonych zejściem lawin. Tablice tego typu prócz podawania informacji o stopniu zagrożenia, informują o długości zagrożonego odcinka szlaku.

CC - Attribution Non-Commercialm Share Alike by Sebastian Nikiel

część VI / Znaki, tablice, gdzie szukać...

W ostatniej części kilka słów o samym ulokowaniu wyżej wymienionych znaków. Generalnie znaki zamieszczane są na dobrze widocznych z rejonu ścieżki drzewach, na wysokości wzroku osoby dorosłej, w zakresie od 1.5 do 2m. Są to jednak wyłącznie okólniki i dotyczącą terenów zalesionych. W praktyce zdarzy się że znaki są malowane na drzewach w miejscach to umożliwiających, tudzież w zależności od grubości pnia, oraz jego ukształtowania, mogą być one na różnej wysokości.

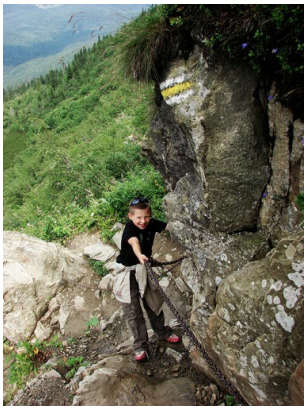

W terenach pozbawionych lasów stosuje się innego typu znakowanie, jest to znakowanie gruntowe i wykorzystujące naturalne formacje skalne, oraz znaki malowane na sztucznie rozmieszczanych tyczkach. Znaki terenowe możemy spotkać dosłownie pod naszymi stopami, na wystających głazach, korzeniach kosodrzewiny.

CC - Attribution Non-Commercialm Share Alike by Sebastian Nikiel

Wadą tego typu znaków jest fakt iż w okresie zalegania pokrywy śnieżnej są one nie widoczne dla turysty, z tego względu jeśli dotyczy to szlaku czynnego w okresie zimy stosuje się zazwyczaj znakowanie za pomocą tyczek, rozlokowanych wzdłuż szlaków. Tyczki umieszczane są nie na całej jego długości, ale w terenach w pełni otwartych, o mało oczywistym przebiegu ścieżki szlaku. W warunkach beskidzkich mają one również za zadanie ułatwić orientację w ternach otwartych podczas zamglenia.

Tablice informacyjne każdego typu umieszczane są na podobnych zasadach, wykorzystuje się więc do tego celu naturalne miejsca, jak pnie drzew, jak i równie często wkopywane w grunt drewniane pniaki, rzadko betonowe słupy. Zamiesza się je w ważniejszych punktach jak: szczyty, rozwidlenia, początek i koniec szlaku.

część VII / Kolory szlaków...

Nader często można spotkać się z błędnym poglądem iż kolor szlaków odpowiada stopniowi jego trudności...nic bardziej mylnego, kolor danego szlaku nie ma żadnego związku ze stopniem jego trudności. Ma on wyłącznie znaczenie informacyjne i nawigacyjne.

Stosuje się natomiast podział pod względem typów szlaków i ich oznaczeń kolorystycznych. I tak główne szlaki dla danego pasma, regionu, są zazwyczaj wytyczane za pomocą czerwonego oznakowania – przykłady: Główny Szlak Beskidzki, Główny Szlak Sudecki, Główny Szlak Świętokrzyski, Szlak Orlich Gniazd na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej.

CC - Attribution Non-Commercialm Share Alike by Sebastian Nikiel

Kolorem niebieskim wyznacza się szlaki pokonujące duże odległości – dalekobieżne. Szlak turystyczny żółty często stosuje się na krótkich szlakach łącznikowych, szlak turystyczny zielony oznacza szlak doprowadzający do charakterystycznych miejsc, szlak turystyczny czarny kolor czarny wyznacza krótki szlak dojściowy.

Pamiętać jednak należy że są to wyłącznie okólniki! I nie wolno tylko na podstawie samego koloru szlaku, bez umiejscawiania danego szlaku na mapie, oceniać jego typu – gdyż nie możliwe jest bezwzględne trzymanie się takich zasad ze względu na skończona ilość kombinacji kolorów, a dużej ilości szlaków w danym terenie. W praktyce oznacza to że kolor ma przede wszystkim znaczenie nawigacyjne – nie określa typy szlaku, a już w ogóle jego stopnia trudności, stąd zawsze należy szlak porównać z mapą.

Używane kolory w oznakowaniu tras górskich są to barwy:

- żółty
- czerwony
- niebieski
- zielony
- czarny

część VIII / Słowo na zakończenie...

Mam nadzieję że udało mi się przybliżyć Wam temat typów znakowania szlaków górskich, oraz ścieżek przyrodniczo-dydaktycznych, z całą pewnością nie wyczerpuje to w pełni tego tematu, szczególnie że wciąż trwa proces ujednolicania systemu znakowania, powstają nowe typy tablic, inne są likwidowane, ale główne typy znaków nawigacyjnych pozostają stałe i ich znajomość pozwoli Wam łatwo i bezpiecznie poruszać się po znakowanych szlakach górskich.

Pamiętajmy również o tym że osoby znakujące ścieżki poświęcają tej pracy mnóstwo wysiłku i czasu, oraz że wyznakowanie szlaku nie jest tanie, dlatego dla własnego bezpieczeństwa, oraz z szacunku dla ich pracy nie niszczmy znaków, ani nie zabierajmy tablic informacyjnych. Jeśli zaś natrafimy na uszkodzone oznakowanie, tablicę, warto ten fakt zgłosić do właściwego oddziału PTTK, lub jego głównej siedziby.

Linki:

- TOPR / stopnie zagrożenia lawinowego (szerokie omówienie tematyki nazewnictwa): http://lawiny.topr.pl/grades
- Wikipedia / znakowanie szlaków turystycznych: http://pl.wikipedia.org/wiki/Szlak_turystyczny
- PTTK / zgłaszanie informacji o uszkodzonych znakach, lub tablicach: http://www.pttk.pl/poczta.php

Przydatne:

- oznakowanie tras narciarskich: http://pl.wikipedia.org/wiki/Trasa_narciarska

www.zyciepisanegorami.pl
www.zyciepisanegorami.pl
e-mail: s.nikiel.mojegory@gmail.com

tekst i opracowanie:
Sebastian Nikiel
publikacja pierwotna: maj 2015
aktualizacja: 07.03.2018

CC - Attribution Non-Commercialm Share Alike by Sebastian Nikiel